

Шкодич Б. Теоретичний аналіз психологічних факторів радикальної політичної поведінки студентів // Психологічні дослідження: наукові праці викладачів та студентів соціально-психологічного факультету. Випуск 9. / За ред. Л. П. Журавльової, В. О. Климчука, Ю. Ю. Дем'янчук. – Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2017. – С. 124-126.

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПСИХОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ РАДИКАЛЬНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ

Богдан Шкодич

студент 6 курсу соціально-психологічного факультету

Науковий керівник:

кандидат філософських наук,
доцент **Г.В. Пирог**

Політичне життя в сучасній Україні стає більш тіснішим із громадськістю. Та демократична трансформація, яка відбувається зараз, супроводжується глобальними змінами в інституційній структурі політичної участі. На глибокі корінні зміни структур та цінностей суспільства спрямована, насамперед, радикальна політична поведінка, яка передбачає використання насильницьких методів для досягнення мети. Тому є важливим дослідити вплив психологічних факторів на радикальні погляди та поведінку студентів.

Політичний радикалізм є прагненням до рішучих, нових, кардинальних дій та політичних методів. Радикалізм у політиці зазвичай проявляється в ідеології, партійній системі, політичних рухах. Для радикалізму характерна незмінність властивих йому функцій політичної та соціальної критики, яка визначає його спрямованість та рамки [3].

Радикальне мислення та поведінка мають в своєму складі вираження нігілізму, максималізму, постійні коливання настрою та дій, які часто переходять в крайнощі та орієнтуються на застосування силових методів. Також загальною особливістю радикальної поведінки виступають революційні погляди, які не дооцінюють та критикують соціальні фактори прогресу в країні. У наш час якраз такі прямі факти та погляди приваблюють, в основному, молодь суспільства. Тому молодіжний радикалізм в Україні представляє собою не тільки систему радикальних ідей,

-124-

спрямованих на широкі маси суспільства, а й певну сукупність радикальних дій часом екстремістського характеру.

Психологічними дослідженнями факторів політичної поведінки займалися Г. Ділігенський, Д. Ольшанський, М. Слюсаревський, О. Шестопап; політичної поведінки молоді – Л. Кияшко, Т. Костяк, Г. Пирог, М. Слюсаревський; політичного радикалізму – І. Новиков, В. Костюшев, особливостей політичної соціалізації і політичної поведінки студентів – М. Білик, Н. Дембрицька, І. Новиков, О. Скар.

На основі теоретичного аналізу проблеми політичної поведінки студентів було виявлено:

1. Політична поведінка є соціально-психологічним явищем. Фактори, що впливають на формування і розвиток політичної поведінки на особистісному рівні стосуються установок, мотиваційної сфери, ситуації-стимулу, зацікавленості та пошуку вигоди. Дані фактори політичної поведінки зумовлюють політичну активність від усвідомлюваного людиною політичного вибору до неусвідомлюваних психічних процесів, що лежать в основі цього вибору.

2. Основні форми політичної поведінки базуються на двох вимірах, а саме активності – абсентеїзму (політична пасивність), правомірності – неправомірності.

3. Поняття радикальної поведінки має доволі багато означень із різних точок зору та позицій. З політичної точки зору правий та лівий радикалізм має суттєві ознаки, однак, у своїх психологічних проявах радикалізм як правий, так і лівий тотожні.

4. Основні фактори формування радикальної поведінки можна поділити на дві групи: зовнішні (об'єктивні) та внутрішні (суб'єктивні). До зовнішніх факторів відносять політичний режим суспільства, його правову систему, рівень культури, соціально-класову, національну, ідеологічну, професійну приналежність особистості тощо. Внутрішні фактори є психологічними і базуються на зворотному зв'язку у відповідь на зовнішній фактор, а також стосуються якостей особистісної сфери індивіда.

5. На політичну поведінку студентів найбільший вплив мають наступні психологічні фактори: картина світу, характеристики особистості (зокрема рівень агресивності), мотиваційна сфера, фрустрація, протиріччя у свідомості молодих людей тощо.

Список використаних джерел

1. Дилигенский Г.Г. Социально-политическая психология. Учебное пособие для высших учебных заведений.– М., Наука. 2001. – 585 с.

2. Костяк Т. В. Социальные представления современной молодежи в контексте проблемы информационной социализации / Т. В. Костяк // Мир психологии. – 2011. – № 2. – С. 201–206.

3. Новиков И.А. Молодежный радикализм в условиях мультикультурализма: тенденции и перспективы развития [Текст]: Научное издание / И.А. Новиков // . Краснодар: Краснодарский университет МВД России, 2009. – 3,0 п.л.

4. Пирог А. Психологическое изучение политического поведения студентов / А. Пирог // Горизонты образования : Научно-методический журнал. - Севастополь, 2011. – № 1 (31) – С. 52-55.